T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.11.2026
Sayı : 2036

10/5030

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de bireysel silahlanmanın boyutlarının, silaha erişimin kolaylaşmasının, ruhsatlandırma ile denetim mekanizmalarındaki sorunların, ruhsatsız silahların yaygınlığının, ateşli silahların başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere, bireylerin yaşam hakkı üzerindeki etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması; çocukların silaha erişimi ve silahlı şiddetin önlenmesi ile bireysel silahlanmanın azaltılması amacıyla alınması gereken yasal, idari ve toplumsal önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ
Eskişehir Milletvekili

Gamze Akkuş İlgezdi
İstanbul Mv.

Engin Altay
İstanbul Mv.

Kadim Durmaz
Tokat Mv

Mustafa Adıgüzel
Ordu Mv

İnan Akgün ALP
Kars Mv.

Aysu Bankoğlu
Bartın Mv.

Deniz Demir
Ankara Mv.

Golcan Kılıç
Mersin Mv.

Nermin Yıldırım Kara
Hatay Mv.

Hasan Özkorkmaz
Gaziantep Mv

Ahmet Boro YAZGAN
Edirne Mv.

Gülizar Biçer Karaca
Denizli Mv.

Dr. Müzeyyen Şevkin
Adana Mv.

GEREKÇE

Türkiye'de bireysel silahlanma, son yıllarda yalnızca ruhsatsız silahların varlığı veya silah kaçakçılığı bağlamında değil, silahlı şiddet, cinayet, yaralama, aile içi şiddet, kadın cinayetleri, intiharlar, çocukların silaha erişimi, okul ve kamu güvenliği ile toplumsal güvenlik başlıklarıyla birlikte ele alınması gereken çok boyutlu sorun haline gelmiştir.

Bireysel silahların edinilmesi, bulundurulması, taşınması ve ruhsatlandırılması ağırlıklı olarak 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun, ilgili yönetmelikler ve ayrıca av/atış amaçlı silahlar bakımından 2521 sayılı Kanun üzerinden düzenlenmektedir. Ancak, yasal düzenlemelere karşın, silaha erişimin kolaylaşması ve silahlı şiddet olaylarının devam etmesi, sorunun bütüncül biçimde ele alınmasını zorunlu hale getirmiştir.

Umut Vakfı'nın basına yansıyan olaylardan oluşturduğu verilere göre 2025 yılında Türkiye'de 3.422 silahlı şiddet olayı meydana gelmiş; bu olaylarda 2.225 kişi yaşamını yitirmiş, 3.167 kişi yaralanmıştır. 2014-2025 döneminde ise basına yansıyan 41.420 silahlı şiddet olayında 26.029 kişi hayatını kaybetmiş, 38.203 kişi yaralanmıştır. Bu veriler, silahlı şiddetin münferit olaylar olarak ele alınmasından çok daha farklı boyutlarda irdelenmesi gerektiğinin kanıtıdır.

Sorunun boyutlarının sağlıklı biçimde ortaya konulabilmesi için, Türkiye'deki ruhsatlı ve ruhsatsız silahların gerçek sayısının, dağılımının, edinilme ve el değiştirme kanallarının belirlenmesi gerekmektedir. Mevcut verilerin farklı kurumlar tarafından farklı yöntemlerle tutulması, bireysel silahlanmanın bütüncül biçimde izlenmesini güçleştirmektedir. Bu nedenle ruhsatlandırma, ruhsat yenileme ve iptal süreçleri ile bir kişinin sahip olabileceği silah sayısına ilişkin uygulamaların da değerlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Sorunun bir diğer boyutu da ateşli silahlara erişimin kolaylaşmasıdır. Av silahlarının edinilmesi, internetten bile yasal olmayan yollarla kapıda teslim silah satın alınabilmesi gibi, silaha erişimin kolaylığı yolları araştırılarak bu konuda önlem alınması gerekmektedir.

Bireysel silahlanmanın kadınların yaşam hakkı üzerindeki etkisi ise ayrıca, önem taşımaktadır. Kamu Denetçiliği Kurumunun Kadına Yönelik Şiddet Özel Raporu'nda, 2024 yılı ile 2025 yılının ilk dokuz ayında meydana gelen kadın cinayetlerinin yüzde 57'sinin ateşli silahlarla gerçekleştirildiği ve bu silahların yüzde 84'ünün ruhsatsız olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle 6284 sayılı Kanun kapsamında hakkında tedbir kararı verilen kişilerin silahlarının muhafaza altına alınması, silahın teslim edilmemesi halinde uygulanacak yaptırımlar ve kolluğun silaha erişimi engelleme yetkisinin uygulamadaki etkinliği de araştırılmalıdır.

Çocukların evlerde bulunan silahlara erişimi, düğün ve asker uğurlaması gibi etkinliklerde silah kullanımı, ruhsatsız silah üretimi ve kaçakçılığı, internet ve dijital platformlar üzerinden silaha erişim, kurusıkı silahların ateşli silahlara dönüştürülmesi ve suçlarda kullanılan silahların kaynağının tespit edilmesi de sorunun diğer önemli boyutlarını oluşturmaktadır. Anton Çehov'un "Sahnede silah varsa, o silah patlar" sözü, içinde bulunduğumuz sorunun ciddiyetini çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır: Çehov'un tiyatro sahnesindeki silahı gibi, yaşamımızdaki her silah bir gün hepimize doğrultulabilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde son yıllarda bireysel silahlanma ve silahlı şiddete ilişkin çeşitli araştırma önergeleri ve kanun teklifleri sunulmuş; ruhsatsız silahlara ilişkin yaptırımların artırılması ve çoklu silah sahipliğinin sınırlandırılması gibi konular gündeme getirilmiştir. Ancak sorunun; silah edinme, ruhsatlandırma, sahiplik, muhafaza, devir, denetim, suçta kullanım, el koyma ve silahsızlanma politikalarıyla birlikte ele alınacağı bütüncül incelemeye ihtiyaç bulunmaktadır.

Bireysel silahlanmanın ve silahlı şiddetin önlenmesi, yurttaşların yaşam hakkının ve güvenliğinin korunması açısından acil ve bütüncül bir kamu politikası alanıdır. Bu nedenle sorunun gerçek boyutunun bilimsel ve kurumsal verilerle ortaya konulması, mevcut uygulamaların etkinliğinin değerlendirilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulması gerekmektedir.

..... Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Cem AVŞAR	Tekirdağ	
Ali KAHADDA	USAK	
Tacker Ateş	Bolu	
Nurten YONTAR	Tekirdağ	
Semra DINÇER	Ankara	
Orhan SARIBAL	Bursa	
Rıfat T. Hisarcıklıoğlu	İzmir	